

Rolig og moden Overveielse og sindigt Maadehold

Taler

Halvor Olaus Christensen

Dato

19 mars 1866

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Presidentens ord ved åpningen av første møte i den nye lagtingssal

1 Mine Herrer!

Lagthinget ombytter i dag det Rum, som i femti Aar har været dets Samlingssted, med et nyt, hvor Kunsten med Held har forenet Bekvemmelighed
5 med Skjønheid og Yærdighed. Ogsaa i denne Forandring se vi et Billede af Nationens Fremgang. Det halve Aarhundrede, Lagthinget har tilbragt i det gamle Hus, staar i vor Historie som en Fremadskridningens Tid, hvortil ingen tidligere Periode kan paavise noget Sidestykke. Det har været Fremvæxt i alle Retninger: i Oplysning, i Frihed, i materielt Velvære. En Frugt af denne
10 Fremgang er ogsaa dette Hus og denne Hal, hvori Lagthinget fremtidig skal udføre sin Gjerning.

I den Samvirken af mangfoldige og mangeartede Kræfter, som denne Nationens Fremvæxt skyldes, har ogsaa Rigets Nationalforsamling sin betydningsfulde
15 Plads, og den Afdeling af samme, hvoraf vi ere Medlemmer, kan ogsaa kræve sin Lod deri. - Som forfatningsmæssig Institution har Lagthinget en dobbelt Opgave: den ene, en regelmæssig og stadig Virksomhed som deltagende i den lovgivende Myndighed, den anden sjældnere, men mere i det Ydre fremtrædende, at danne i Forening med Landets Høiesteret dets øverste
20 Tribunal.

Den sidste Funktion vil i Tidens Løb mindre og mindre blive paakaldt. Saalenge vigtige konstitutionelle Spørgsmaal stode uklare og uafgjorte, og Grændseforskjellene mellem Statsmagterne paa mange Punkter syntes at være
25 ubestemte, maatte det ligge nær at ty til hint Tribunal, til Rigsretten. Men efter hvert som disse Differentpunkter bleve færre og færre, efter hvert som en fredelig Diskussion og omhyggelig Granskning bringer større Klarhed og

Enighed i Statsmagternes indbyrdes Forhold, vil ogsaa Anledningen til at
30 paakalde denne Lagthingets og Høiesterets Virksomhed formindskes.

Den anden Funktion vil under Landets stedse fremadskridende Udvikling
bestandig vinde i Betydning. Lovgivningsvirksomheden er det civiliserede
Samfunds første Behov, det fremadskridende Samfunds vigtigste Regulator. At
35 tilfredsstille dette Behov, at bruge denne Regulator saaledes, at paa den ene Side
Samfundets repressive Kraft kommer til Anvendelse i rette Tid, og paa den
anden Side Frihedens Lov og Humanitetens Aand bliver herskende i
Samfundslivet, hører til de vanskeligste Opgaver.

40 Os er det Kald givet, mine Herrer! at vi skulle granske, prøve og veie, hvad den
anden af Storthingets Afdelinger, hvem Initiativet i Lovgivningen er forbeholdt,
maatte vedtage og forelægge os til Antagelse. Dette Kald turde blive vanskeligere
for hver Dag. Med det menneskelige Samfunds Fremadskriden i alle Retninger,
med de materielle Interessers bestandig stigende Betydning og
45 Mangfoldiggjørelse, med Ideernes bestandige raskere Strømning følger en
Udvikling af Retsreglerne, der ikke krævedes under en ældre Tids simple
Forhold. Stærkere og stærkere føles Behovet af en Indsigt, der strækker sig
udover mangfoldige Felter for menneskelig Viden; levende føles
Nødvendigheden af rolig og moden Overveielse og sindigt Maadehold i
50 Udøvelsen af de Pligter, der ere os paalagte.

Vor Stilling vilde være vanskeligere, dersom vi ikke byggede paa en god
Grundvold. Ikke blot at vi, samlede fra alle Landets Dele, medbringe en levende
Følelse af vore Medborgeres Ønsker og Behov, ikke blot at vi forenede ved og
55 udgaaende fra en og samme Fædrelandskjærlighed, og inderlig sammen knyttede
med det Folk, der har kaaret os til sine Repræsentanter - vi føle os ogsaa
broderlig forenede med den Slægt, som i de svundne Aar har virket til Landets
Held og Folkets Tilfredshed, med den lange Række af Forgjængere, som have
været regnede til Nationens bedste Mænd. I deres Exempel søge vi en frugtbar
60 Veiledning, i deres Mønster efterlade vi vore Efterkommere en rig Arv.

Og naar jeg i dag, som Lagthingets Præsident, erklærer Lagthingets Møde
lovligen sat for første Gang i denne Sal, saa er mit, og sikkerlig ogsaa Eders varme
Ønske, at den gamle Forsamlingssals hjemlige Aander maa følge med os og fæste
65 Bo i denne nye Hal. Maatte Fædrelandskjærlighedens, Endrægtighedens,
Sindighedens og Fredens Aand, saaledes som de i den svundne Tid have ledet og

styret denne Institutions Raadslagninger og Beslutninger, fremdeles belive og styrke Lagthingets Idræt i dets nye Hus.

70

Til Ham, som styrer Verdener og Nationer, stiger i denne Stund i Ydmyghed og med Fortrøstning vor Bøn, at som Han i sin urandsagelige Kjærlighed har vaaget over dette Land og Folk, har friet det fra Trængsel og Nød, har bevaret det i Fred og Lykke, saaledes ville Han og i sin Miskundhed fremdeles lade sin Velsignelse hvile over Landet, dets Konge, Folket og Foreningen, og al god Gjerning.

75

Med Trofasthed mod Kongen, med ren og uskrømtet Kjærlighed til Fædrelandet, og med sandt Brodersind ville vi i denne Stund sammenfatte alle vore Ønsker i vor sædvanlige Bøn:

80

Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget!

Kilde

85

Vilhelm Haffner: Stortingets hus. Oslo 1953, s. 108-110.

Emner

Innlegg i Stortinget, Storting, Åpningstale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/rolig-og-moden-overveielse-og-sindigt-maadehold>

90

95

100

105